

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6Csp/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209158
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223209158.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD. v spore žalobcu: Ľ. N., T.. XX.XX.XXXX, H. R. XXX/XXXA, XXX XX R., právne zastúpenému: JUDr. Igor Šafranko, Advokátska kancelária, ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, ICO: 31 954 448 proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 606,77 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov dňa 20.6.2023 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata sumy 1.206,77 Eur predstavujúcej primerané finančné zadostučinenie a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že „V konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov, pod sp. zn. 5Csp/4/2022 o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti troch zmluvných podmienok, som bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný, rozsudkom Okresného súdu Bardejov, pod sp. zn. 5Csp/4/2022, zo 17.2.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.4.2023. Ako spotrebiteľ si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní. Nakoľko je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza právnej normy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Úver je bezúročný a bez poplatkov a žalovaný mu poskytol úver vo výške 614,40 eura, ale v skutočnosti odo neho požadoval vrátenie 908 eur. Žalovaný sa tak mienil na jeho úkor obohatiť o sumu 293,60 eura. V skutočnosti od neho prijal platby vo výške 921,17 eura, teda sa obohatil o sumu 306,77 eura. Primerané finančné zadostučinenie vo vzťahu k určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru si uplatňuje vo výške 306,77 eura, to je vo výške, o ktorú sa žalovaný na jeho úkor aj obohatil. Vo vzťahu k trom, v základnom konaní judikovaným neprijateľným zmluvným podmienkam, si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za každú vo výške 300 eur, spolu vo výške 900 eur. Žalovaný v súdnych konaniach opakovane zotrváva na platnosti predmetných zmluvných podmienok. Spolu si za štyri porušenia spotrebiteľského práva žalovaným v základnom konaní, uplatňuje 1.206,77 eur.“

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 11.7.2023 a žiadal ju zamietnuť. Uviedol, že „pri výklade ustanovenia § 3 ods. 5 ZoOS je podľa názoru žalovanej nevyhnutné, aj v záujme eliminácie jeho možného zneužitia, sledovať jeho účel. Zákonodarca podľa názoru žalovanej uvedeným ustanovením nesledoval to, aby dôsledkom akejkoľvek úspešnej obrany spotrebiteľa v spore bol automaticky vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Primerané finančné zadosťučinenie je podľa názoru žalovanej na mieste ako osobitná kompenzácia nemajetkovej ujmy vzniknutej spotrebiteľovi v konkrétnej situácii, pričom takáto ujma musí byť nie len tvrdená, ale aj preukázaná. Priznanie osobitného zadosťučinenia z dôvodu úspechu v súdnom spore, bez preukázania naplnenia hypotézy vyžadovanej v ust. § 3 ods. 5 ZoOS, by bolo preto vybočením zo základných princípov civilného sporového poriadku, ktorý stanovuje rovné postavenie strán sporu a spravodlivú ochranu práv a právom chránených záujmov. Žalovaný odmieta ničím nepodloženú výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia. Z praxe je pritom aj verejnosti známe, že finančné zadosťučinenie sa priznáva v základnej sadzbe 50,- € a v mimoriadne odôvodnených prípadoch sumu 100,- € a viac, za individuálneho posúdenia skutočného porušenia, správania sa dlžníka / dodávateľa atď. Žalovaný tiež zastáva názor, že primerané finančné zadosťučinenie vo väčšine prípadov nemá byť rovnaké ako hodnota porušeného práva (to iba vo veľmi výnimočných a závažných prípadoch. Malo by ujmu primerane kompenzovať, nie nahrádzať. Napokon ujma bola kompenzovaná vyplatením sumy priznanej súdom. Súd by mal vyhodnotiť všetky okolnosti prípadu (správanie pred a po uzavretí zmluvy, prípadné kroky poskytovateľa úveru voči spotrebiteľovi, či pri uplatnení práva boli spotrebiteľovi priznané trovy konania a pod.) a stanoviť výšku primeraného finančného zadosťučinenia tak, aby spĺňala predpoklad primeranosti. V rámci posúdenia primeranosti nároku je podľa názoru žalovanej potrebné brať na zreteľ aj skutočnosť, že od uzavretia zmluvy uplynulo 14 rokov.“

4. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 25.7.2023 uviedol, že „samotný postoj žalovaného nielen v základnom konaní, ale aj v tomto konaní značí, že konanie o PFZ má svoje opodstatnenie a zmysel. V zmysle právoplatných výrokov rozsudku prvoinštančného súdu vydaného v základnom konaní je evidentné, že na súde úspešne uplatnil porušenie práva, ako aj povinnosti žalovaného ustanovenej týmto zákonom resp. osobitnými predpismi, čím naplnil hypotézu právnej normy uvedenú v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Je zrejmé, že uzatvorením Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX v rozpore so zákonom došlo preukázateľne k porušeniu spotrebiteľských práv a povinností žalovaným. Žalovaný porušil svoju povinnosť v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, zákona o ochrane spotrebiteľa a Občianskeho zákonníka. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe judikovaných nárokov (bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok). Uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného porušenia práv spotrebiteľa. Pripustením argumentácie žalovaného o nedôvodnosti primeraného finančného zadosťučinenia bola popretá samotná podstata a zmysel tohto inštitútu v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovaného dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. Žalovaný v základnom konaní neprejavil žiadnu sebareflexiu, ale súdne konanie sa snažila využiť vo svoj prospech, avšak výsledok základného konania dokazuje, že táto jej argumentácia nemala oporu v hmotnom práve, hoci už má skúsenosti a vedomosti z iných rovnakých súdnych konaní o nesprávnosti svojej obrany, v ktorých už bol so svojimi právnymi názormi neúspešný. Práve postupom, keď žalovaný nenáležitými prostriedkami procesnej obrany popieral môj nárok, moje stresové situácie a psychické vypätie len stupňovala. Žalovaný zo zmlúv s rovnakým alebo obdobným obsahom inkasuje splátky aj v súčasnosti. Taktiež primerané finančné zadosťučinenie je inštitút, ktorý má plniť prevenčnú funkciu nielen voči žalovanému, aby sa k používaniu takýchto nekalých praktík opätovne neuchyľovala, ale aj voči ostatným dodávateľom na finančnom trhu. Zároveň uplatňovaním legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen môj bežný život. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je uplatnená suma 1 206,77 €, nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Ak má primerané finančné zadosťučinenie reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo primerané finančné zadosťučinenie priznané v symbolickej výške nemôže spĺňať. Napokon súdu je z jeho rozhodovacej činnosti dozaista známe, že žalovaný dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva na finančnom trhu. Aj v súčasnosti napriek tisíckam rozsudkov vydaných proti žalovanému, tento neustále používa nekalé obchodné praktiky a finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov obohacovať, najmä využívaním neprijateľných zmluvných podmienok. Primeranosť sumy

1 206,77 € je vzhľadom najmä na postoj žalovaného, množstvo a intenzitu porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná.“

5. Na nariadenom pojednávaní po vyjadrení právnych zástupcov strán sporu súd vykonal dokazovanie postupom podľa § 204 CSP a oboznámil sa s obsahom podaní strán sporu, listinnými dôkazmi: žaloba na č.l. 1-4, rozsudok Okresného súdu sp.zn. 5Csp/4/2022 zo dňa 17.2.2023, vyjadrenie žalovaného na č.l. 25-27, replika žalobcu na č.l. 42-45, spis Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5Csp/4/2022 a ostatným obsahom spisu a zistil nasledovné:

6. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. sp. zn. 5Csp/4/2022, zo dňa 17.2.2023 súd určil, že u´ver poskytnutý na základe Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXX, F. XX.XX.XXXX uzavretej medzi Consumer Finance Holding, a.s. Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako veriteľom a L. N., T. XX.XX.XXXX, H. R. . XXX/XXX, XXX XX R.Ž. ako dlžníkom je bezu´ročný a bez poplatkov. Ďalej určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXX, z XX.XX.XXXX uvedená v bode Klient, v znení: „Su´hlasím, aby Spoločnosť v zmysle za´kona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných u´dajov v znení neskorších predpisov (ďalej len "Za´kon") poskytla moje osobné u´daje a u´daje uvedené v tejto Zmluve (ďalej len "u´daje a informácie") aj svojej ovla´dajúcej osobe Všeobecnej u´verovej banke, a.s. (VÚB, a.s.) a jej dcérskym spoločnostiam, spoločnosti Intesa Sanpaolo, Taliansko za u´čelom interného vy´kazníctva, zvýšenia kvality mne poskytovaných služieb a ponuky služieb a produktov týchto spoločností patriacich do skupiny s u´zkými väzbami k VÚB, a.s., a to v rozsahu u´dajov uvedených v tejto žiadosti na dobu 10 rokov od podpisu Žiadosti, pričom som oprávnený odvolať svoj su´hlas najskôr po jednom roku od udelenia su´hlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným ozna´mením doručeným na adresu: Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Zároveň určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXX, F. XX.XX.XXXX uvedená v bode Klient, v znení: „Ďalej prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej ako VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, prevzal som ich, su´hlasím s nimi, nemá k nim žiadne vy´hrady a zaväzujem sa ich dodržiavať.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Taktiež určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXX, F. XX.XX.XXXX uvedená v bode Klient, v znení: „Prehlasujem, že su´hlasím so Zmluvnou pokutou a Sankčným u´rokom prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas, ako aj s tým, že Spoločnosť má možnosť u´čtovať si kompenzáciu ušlých vy´nosov.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V odôvodnení rozhodnutia súd okrem iného uviedol:

- odsek 36. odôvodnenia: „Z vyššie uvedeného dôvodu súd posúdil obsah zmluvy o pôžičke a jej súlad s § 4 za´kona č. 258/2001 Z.z., ktorý upravuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom u´vere. Súd konštatuje, že zmluva neobsahuje u´daj o konečnej splatnosti u´veru podľa § 4 ods. 2 písm. g) za´kona. Zmyslom uvedeného ustanovenia za´kona je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom u´vere. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje da´tumovú špecifikaáciu konečnej splatnosti u´veru. Zmluva o pôžičke obsahovala náležitosť „Konečná splatnosť: 20 mesiacov“. Uvedené vymedzenie však nepostačuje vyššie opísanej za´konnej požiadavke na uvedenie termínu konečnej splatnosti, keďže z nej nie je zrejmý da´tum splatnosti poslednej splátky pôžičky. Konečnosť splatnosťou je treba rozumieť konkrétny termín, deň s uvedením presného da´tumu, čo v zmluve nie je. Rovnako tak má súd za to, že zmluva o pôžičke neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, u´rokov a iných poplatkov tak, ako to požaduje ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) za´kona. Zmluva o pôžičky obsahovala iba počet a výšku splátok. Súd sa nestotožnil s procesnou obranou žalovaného, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom u´vere v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) a i) za´kona sú uvedené vo všeobecných u´verových podmienkach. Podstatné náležitosti zmluvy predpísané za´kon musia byť upravené priamo v texte zmluvy alebo text zmluvy musí obsahovať výslovný odkaz, že uvedené náležitosti sú uvedené v inej zmluvnej dokumentácii. Všeobecné zmluvné ustanovenie, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pôžičke sú všeobecné u´verové podmienky nepostačuje. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl podstatné zmluvné dojednania, ktoré vyžaduje za´kona za u´čelom ochrany spotrebiteľa. Pokiaľ tak aj napriek tomu

dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaníu nemožno priznať právnú ochranu. Vyššie označené obligatórne naľožitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemožno vyvodzovať z ďalších zmluvných naľožítostí (napr. z počtu splátok úveru). Povinnosť uviesť údaje o konečnej splatnosti úveru nemožno považovať za splnenú tým, že vo Všeobecných úverových podmienkach je uvedený termín splatnosti jednotlivých splátok. Všeobecné obchodné podmienky slúžia na spresnenie a dovysvetlenie práv a povinností zmluvných strán, ktoré z dôvodu ich rozsahu a všeobecnosti nie je potrebné individuálne uvádzať priamo v zmluve. Termín splatnosti splátok je však obligatórnou naľožitosťou v zmysle zákona, preto nemôže byť len súčasťou Všeobecných úverových podmienok. Ak teda v zmluve absentuje uvedenie termínu splatnosti splátok, nemožno ani určiť termín konečnej splatnosti úveru. Navyše uvedenie termínu splatnosti splátok vo Všeobecných úverových podmienkach spôsobuje neprehľadnosť a spotrebiteľovi de facto znemožňuje získať zrozumiteľné, naľožité informácie o základných podmienkach zmluvného vzťahu, do ktorého vstupuje.“

- odsek 37. odôvodnenia: „Ďalej má súd za to, že zmluva o pôžičke neobsahuje v zmysle § 4 ods. 2 písm. j) zákona údaje o ročnej percentuálnej miere nákladov. Zmluva o pôžičke síce obsahuje údaje, že RPMN je vo výške 53,68 %, avšak žalobca uvedený údaj spochybnil a predložil výpočet RPMN podľa interaktívnej kalkulačky Ministerstva financií SR podľa ktorej správna výška RPMN na základe údajov uvedených v zmluve o pôžičke je 57,84 %. Žalovaný však žiadny dôkaz o správnosti ním uvedeného údaj o výške RPMN v konaní nepredložil. Súd zdôrazňuje, že v civilnom sporovom konaní sa uplatňuje prejednáca zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Nasledky spojené s nespĺnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a medzi povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút v civilnom sporovom konaní spočíva v zodpovednosti strany za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Ak neboli preukázané tvrdenia strany, tento dôkazné bremeno neuniesol, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jeho neprospech. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinnosti tvrdenia a povinnosti označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena, ako aj nositeľa dôkazného bremena. Z uvedených záverov vyplýva, že žalovaný v konaní neuniesol dôkazné bremeno o ním tvrdenej skutočnosti, že údaje o RPMN vo výške 53,68 % uvedené v zmluve o pôžičke je správny. Žalobca uvedený údaj spochybnil a predložil o tom dôkaz a to výpočet prostredníctvom interaktívnej kalkulačky Ministerstva financií SR podľa ktorej správna výška RPMN je 57,84 %. Žalovaný uvedený výpočet namietal a nesúhlasil s ním, avšak žiadny dôkaz o správnosti údaj o RPMN v zmluve o pôžičke nepredložil a ani neoznačil. Na základe uvedeného súd nemal za preukázané, aby zmluva o pôžičke obsahovala správny údaj o výške RPMN.“

- odsek 38. odôvodnenia: „Vzhľadom na nedodržanie vyššie uvedených obligatórných naľožítostí zmluvy o spotrebiteľskom, tento sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., preto prvým výrokom rozsudku určil, že predmetný úver je bezúročný a bezpoplatkový.“

- odsek 41. odôvodnenia: „Na základe výsledkov vykonaného dokazovania a v zmysle vyššie uvedeného, súd dospel k záveru, že zmluvné podmienky uvedené v bode „Klient“, v znení: „Súhlasím, aby Spoločnosť v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“) poskytla moje osobné údaje a údaje uvedené v tejto Zmluve (ďalej len „údaje a informácie“) aj svojej ovlaďujúcej osobe Všeobecnej úverovej banke, a.s. (VÚB, a.s.) a jej dcérskym spoločnostiam, spoločnosti Intesa Sanpaolo, Taliansko za účelom interného výkazníctva, zvyšovania kvality mne poskytovaných služieb a ponuky služieb a produktov týchto spoločností patriacich do skupiny s úzkymi väzbami k VÚB, a.s., a to v rozsahu údajov uvedených v tejto žiadosti na dobu 10 rokov od podpisu Žiadosti, pričom som oprávnený odvolať svoj súhlas najskôr po jednom roku od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným oznámením doručeným na adresu: Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok.“ ďalej v znení: „Ďalej prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej ako VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, prevzal som ich, súhlasím s nimi, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať.“ a taktiež v znení: „Prehlasujem, že súhlasím so Zmluvnou pokutou a Sankčným úrokom prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas, ako aj s tým, že Spoločnosť má možnosť účtovať si kompenzáciu ušlých výnosov.“ zmluvy o pôžičke uzavretej medzi žalobcom ako

spotrebiteľom a žalovaným ako dodávateľom sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“

- odsek 44. odôvodnenia: „Pokiaľ ide o ďalšiu časť zmluvných podmienok tak, veriteľ vložil do zmluvy text s malým ťažko čitateľným písmom, a dal spotrebiteľovi na podpis ustanovenie o tom, že sa už pred podpisom zmluvy oboznámi s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami, že ich prevzal, súhlasí s nimi, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Podpis takéhoto ustanovenia nemusí zodpovedať skutočnosti, pretože pokiaľ by veriteľ spotrebiteľovi tieto listiny odovzdal a oboznámi ho s nimi, nebráni veriteľovi predložiť práve tieto dokumenty, podmienky a všeobecné obchodné podmienky spotrebiteľovi na podpis, čím by bolo preukázané, že ich reálne odovzdal spotrebiteľovi do jeho dispozície. Takéto konanie, keď veriteľ vopred dáva spotrebiteľovi na podpis dojednanie o tom, že spotrebiteľ prevzal a bol oboznámený s ostatnými zmluvnými podmienkami, za stavu, keď pri pohľade na zmluvu, neprehľadné a nečitateľné ustanovenie zmluvy „Klient“ je zrejmé, že pri podpise zmluvy nebude spotrebiteľom čítané, je neprijateľné, pretože dôkazné bremeno o oboznámení spotrebiteľa s podmienkami k zmluve má niesť veriteľ, a tým že veriteľ včlenil tento text do zmluvy, preniesol dôkazné bremeno na spotrebiteľa, čo je v rozpore s § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka.“

- odsek 45. odôvodnenia: „Ďalšia zmluvná podmienka v bode „Klient“ ohľadne zmluvnej pokuty je neprijateľnou, keďže uvedené dojednanie vyjadrovalo súhlas spotrebiteľa so zmluvnou pokutou, avšak samotná spotrebiteľská zmluva dojednanie o zmluvnej pokute neobsahovala. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do všeobecných obchodných podmienok na vopred pripravenom tlačive, teda dodávateľ uvedenú podmienku so spotrebiteľom individuálne nedojednal. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, zásadne nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis.“

- odsek 46. odôvodnenia: „Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd žalobe žalobcu vyhovel aj v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok.“

7. Podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Súd poukazuje na interpretačné pravidlo obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/45/2012 zo dňa 24.06.2013, podľa ktorého pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. Preto v predmetnom prípade právoplatným ukončením konania vo veci sp. zn. 5Csp/4/2022, bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie. (viď tiež uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 12Co/63/2019-113 zo dňa 07.11.2019).

9. Súd odkazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, v ktorom tento súd v bode 18. odôvodnenia (odvolávajúc sa na svoje skoršie rozhodnutie vo veci sp. zn. 6Cdo/389/2015) konštatoval: „Pod úspešným uplatnením práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

10. Aj použitím doslovného gramatického výkladu vo vzťahu k vyslovenému právnenému názoru Najvyššieho súdu SR súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené predpoklady pre uplatnenie práva žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie. Totiž pojem „judikovať“ neznamená vysloviť právny záver len vo výroku rozhodnutia a dokonca neznamená len „ratio decidendi“, teda nosný dôvod rozhodnutia, ale za judikovanie je potrebné považovať aj „obiter dictum“, teda marginálne závery rozhodnutia súdu. Je nepochybné, že v základnom konaní sp. zn. 5Csp/4/2022 súd vyhovel žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 306,77 eur s príslušenstvom a zároveň učil neprijateľnosť použitých zmluvných podmienok zo strany žalovaného.

11. Z uvedeného rozhodnutia nemožno vyvodit' iný záver než ten, že žalobca bol v postavení žalovaného ako spotrebiteľa v pôvodnom konaní voči žalovanému (dodávateľovi) úspešný. Preto sú splnené predpoklady podľa tretej vety § 3 ods. 5 zákona š. 250/2007 Z. z.

12. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

13. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplnit' požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva „odradzujúci“). Inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Sankcie za diskriminačné správanie musia byť „účinné, primerané a odradzujúce“ (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/101/2017 zo dňa 7.12.2017).

14. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

15. Súd mal preukázané, že žalobca bol v základnom konaní v procesnom postavení žalobcu úspešný. Vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku vo veci sp. zn. 5Csp/4/2022 žalovaný sa na úkor žalobcu obohatil z dôvodu nedostatkov úverovej zmluvy spôsobujúcej jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Niet pochybností o tom, že žalobca ako spotrebiteľ si bol nútený uplatňovať svoje práva a brániť sa v základnom konaní a bol v tomto základnom konaní úspešný, čím došlo k naplneniu dikcie tretej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

16. Výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je v zákone explicitne definovaná, ale je ponechaná na úvahu súdu, ktorý vyhodnocuje jej primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci.

17. Súd žalobcovi priznal titulom primeraného finančného zadosťučinenia spolu sumu 606,77 Eur. V tejto súvislosti mal na pamäti satisfakčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa názoru súdu práve táto suma dostatočne kompenzuje vzniknutú ujmu žalobcovi, ktorému bolo zasiahnutého ako do majetkovej sféry, ale aj skutočnosťou, že bol nútený bezdôvodné obohatenie si žiadať späť, bol narušený nielen jeho bežný život.

18. Súd vzal zreteľ aj na sankčnú a odradzujúcu zložku primeraného finančného zadosťučinenia, pričom aj z tohto pohľadu sa suma priznaná žalobcovi javí ako primeraná. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá nemôže byť svojvoľná, je potrebné vychádzať zo závažnosti porušenia

práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti. Odôvodnenie priznanej výšky musí byť presvedčivé, lebo výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/24/2020 zo dňa 18.08.2020).

19. V danom prípade súd zohľadnil závažnosť porušenia práv, keď zmluva medzi žalobcom a žalovaným neobsahovala náležitosti v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. a to g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru a správny údaj o j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, (...) a v dôsledku absencie týchto podstatných náležitostí zmluvy bol úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, Zároveň je zrejmé, že súd vyslovil aj neprijateľnosť troch zmluvných podmienok ako už bolo spomenuté vyššie. Nešlo o individuálne zmluvné dojednania, čo znamená, že žalobca nemal možnosť ovplyvniť ich znenie. Išlo teda o neplatné zmluvné dojednania, ktoré predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky.

20. Keďže zákon okrem primeranosti nestanovuje žiadne konkrétne kritériá, ktoré by spotrebiteľ mal tvrdiť a dokazovať, neobstojí tvrdenie žalovaného o nedostatočnom odôvodnení výšky požadovaného zadosťučinenia žalobcom. Žalobca v žalobe logicky a dostatočne odôvodnil výšku požadovaného zadosťučinenia keď uviedol, že odvodzuje ju od sumy, o ktorú sa na ich úkor žalovaný bezdôvodne obohatil. Úvaha zvolená žalobcom pritom má svoju logiku vo vzťahu k preventívnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko odradiť dodávateľa od recidívy predsa môže práve jeho uvedomenie si, že čím vyššiu sumu od spotrebiteľa bude nedôvodne žiadať, tým vyššie finančné zadosťučinenie v prípade úspešného uplatnenia ochrany spotrebiteľom následne bude musieť poskytnúť. Preto odradzujúci účinok vo vzťahu k tomu, aby boli dodržiavané náležitosti zmlúv a aby sa žalovaný v budúcnosti nedomáhal na spotrebiteľoch nedôvodných plnení v takej výške môže byť práve v takom prípade naplnený. To ale neznamená, že výška zadosťučinenia musí byť nevyhnutne matematicky zhodná so sumou, o ktorú sa veriteľ obohatil. Súd v okolnostiach veci za primeranú sumu zadosťučinenia považoval sumu 306,77,-eur (primeraná vo vzťahu k časti, kde súd priznal žalobcovi bezdôvodné obohatenie) + 300 Eur (primeraná vo vzťahu k časti, kde súd vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky, teda za vyslovenie neprijateľnosti každej jednotlivkej zmluvnej podmienky po 100 eur (3x 100 = 300 eur). V sume 306,77 eur, ide práve o časť sumy, o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, pričom k zníženiu tejto sumy primeraného finančného zadosťučinenia mohol prispieť žalovaný aj sám, a to tým, že by nežiadal od žalobcu takú sumu protiplnenia za úver.

21. Súd považuje za legitímne a spravodlivé priznať žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v sume, ktorá nebude len symbolická, keďže symbolická suma nemá dostatočný ani sankčný, ani odradzujúci charakter. Podľa názoru súdu pri opodstatnených nárokoch spotrebiteľov nestačí len strohé konštatovanie súdu o porušení práv vyslovením napríklad neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo vydaním bezdôvodného obohatenia ale je potrebné tento proces zavŕšiť priznaním aj finančnej kompenzácie odrážajúcej ujmu, ktorú spotrebiteľ utrpel pri súdnej a inej konfrontácii s dodávateľom a odradzujúcej dodávateľa od opakovania svojho konania. K nedôvodnosti obrany žalovaného a k námietke nedostatočného zdôvodnenia požadovanej výšky finančného zadosťučinenia súd poukazuje tiež na závery súdnej praxe, cit. „Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/31/2021 a ďalšie).

22. V súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších

predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Zákon podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená ujma nevyžaduje (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.6Cdo/127/2017). V ňom Najvyšší súd okrem iného v súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením podľa § 3 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. konštatoval, že „zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne.“

23. Súd tak za primerané finančné zadosťučinenie na odčinenie všetkých útrap a dôsledkov u žalobcu a na druhej strane na efektívne odradenie žalovaného od opakovania takých postupov považuje tu sumu 606,77,-eur. Čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, niet pochyb o tom, že požadovanie nedôvodných úrokov a poplatkov zo strany žalovaného od spotrebiteľa logicky znamená obmedzenie komfortu spotrebiteľa, berie mu čas a kľud. Žalobca bol vystavený riziku absolútne neprimeraného peňažného plnenia, čo malo negatívny dopad na život žalobcu, ktoré všetky tieto skutočnosti súd zohľadnil pri svojom rozhodnutí. Zohľadnil primerane aj rozhodovaciú prax súdov majúcu na pamäti zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodovania, samozrejme, pri zohľadnení faktu, že každá vec vo svojich konkrétnych skutkových okolnostiach môže byť odlišná a že paušalizovanie toho, čo je v konkrétnom prípade „primerané“ nie je možné. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, respektíve kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Na druhej strane, ani symbolické finančné zadosťučinenie nebolo by tu na mieste, nakoľko z hľadiska zákonom predpokladaného účelu by sa také zjavne minulo účinkom a účelu zákona. Preto súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 606,77,-eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

24. Súd bral do úvahy aj skutočnosť, aby priznanie finančného zadosťučinenia nebolo len nástrojom bezdôvodného majetkového obohacovania žalobcu. Finančné zadosťučinenie je nárok, ktorý je priznávaný navyše, pre primeranosť nároku ktorého súd má umožnené aplikovať voľnú úvahu, obmedzenú tak, aby táto nebola arbitrárna a logicky zdôvodniteľná. Vzhľadom na uvedené skutočnosti o porušení spotrebiteľských práv zohľadniac aj to, že základné konanie skončilo vydaním kontumačného rozsudku a všetkých ostatných spomenutých skutočností má súd za to, že suma 606,77 Eur (pri bezdôvodnom obohatení žalovaného vo výške 306,77 eur a použití troch neprijateľných podmienok (3x100 eur)) ako finančné zadosťučinenie je pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobcu ako spotrebiteľa vhodná (primeraná) a popri už judikovanej povinnosti žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/4/2022 spolu so zaplatením náhrad trov konania sankcionuje žalovaného dostatočne, čím svojím účinkom prispieva aj k upusteniu od uplatňovania obdobných nekalých praktík voči iným spotrebiteľom. Uvedená suma 606,77 Eur zodpovedá zákonom zvýraznenej ochrane spotrebiteľa, a má aj ním požadovanú primeranú sankčnú povahu, vedúcu žalovaného k upusteniu od obdobného konania v budúcnosti.

25. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Súd vychádzal zo zásady úspechu zakotvenej v § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorej súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci. Žalobca bol úspešný v konaní, keďže mu súd priznal nárok, ktorý závisel od úvahy súdu. Žalobca bol teda úspešný v základe nároku, keďže priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré závisí od úvahy súdu. Preto súd rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy. O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.